

**WWF Дунавско –
Карпатска програма
България**
Бул. "Цар Борис III" №19Б,
Ет. 4 и 5
Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

ДО: ИНЖ. ГРИГОР ГОГОВ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР, ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Копие до: Даниела Ангелова
Директор дирекция Административно - правно обслужване и човешки ресурси

Относно: Становище на WWF относно Националния план за действие за енергия от биомаса 2018-2027 г.

Изх.№ 02337
11.01.2018 г.

Уважаеми г-н Гогов,
Уважаема г-жа Ангелова

С настоящото становище изразяваме нашата позиция и предложения за допълнение и промени по някои от приоритетите, мерките и дейностите предложени към Националния план за действие за енергия от биомаса 2018-2027 г.

Приветстваме усилията на ИАГ да отговори на най-съвременните нужди, като справяне с климатичните промени, търсене на възможности за прилагане на иновации в устойчивото управление на горите, актуализация на законодателството отговарящо на глобални и европейски цели и др..

Позиция по същество:

От WWF смятаме, че фокусиране към широко оползотворяване на биомаса от горите би могло да застраши усилията за постигане на целите за намаляване на емисиите на парникови газове в целия ЕС за 2030 и 2050 г., тъй като горите са основния поглъщател и съхранител на въглероден диоксид.

Считаме, че за България е по-релевантно да се насочи към използване на остатъчната и отпадна биомаса от земеделието, което също така би могло да допринесе значително за намаляване на енергийната зависимост на страната от изкопаемите горива. Въпреки че Националния план не разглежда тези аспекти, според нас е редно те да бъдат обхванати и разгледани цялостно, тъй като ИАГ е част от Министерство на земеделието и храните, които имат налична и останалата част от тази информация.

Обръщаме Ви внимание, че процедурата за приемане на Национален план за действие за енергия от горска биомаса 2018-2027 г. трябва да включва преценка необходимостта от Екологична оценка по реда на глава Шеста на Закона за опазване на околната среда и преценка необходимостта от оценка за съвместимост с целите на Натура 2000 съгласно чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие.

WWF Дунавско –
Карпатска програма
България
Бул. "Цар Борис III" №19Б,
Ет. 4 и 5
Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
<http://wwf.bg>

В предложения Национален план, настоятелно призоваваме да се въведат обвързващи критерии по отношение устойчивостта на биомасата, използвана за електроенергия, отопление и охлаждане, за да се гарантира че:

1. Не се използва биомаса, включително и остатъчна, от горски територии с висока конзервационна стойност, които опазват биологичното разнообразие и поддържат екосистемните услуги;
2. При стопанисването на горите, са водещи принципите за устойчивост и отговорност;
3. Международно прогласените човешки права се зачитат, включително традиционните права на ползване, както и правото на предварително информирано съгласие;
4. Извършва се пълно отчитане на въглеродните емисии отделени от изгарянето на биомаса, за да може използването на биомаса да се приоритизира на базата на реалния потенциал за намаляване на емисиите от парникови газове, както и ефективното ѝ използване, а не да се търси просто зануляване, заради поглъщането на CO₂ от горите;

Позиция по мерките и дейностите:

Според нас, следните предложени мерки и дейности не отговарят на посочените по-горе съображения, поради което би трябвало да се допълнят и преработят с участие на всички заинтересованите страни или да отпаднат.

Мярка 1.1

Дейност 1.1.1 – с прилагането на подобна дейност рискуваме след сечта да бъде оставено малко или никакво количество мъртва (и остатъчна) дървесина, което ще има особено негативен ефект, както върху биоразнообразието – някои конзервационно значими видове са силно зависими от мъртвата дървесина като среда на живот или хранителен субстрат – така и върху микроклимата, вкл. почвените характеристики и кръговрата на веществата. В стопанисваните гори е необходимо да се оставя най-малко 5% мъртва дървесина от общия обем.

Дейност 1.1.2 – „отваря вратата“ за използване на чужди, в някои случаи инвазивни видове при създаване на плантации за бързо производство на биомаса – например пауловнията се споменава изрично в текста на общата част на документа. Считаме, че подобна мярка и дейност ще има изключително негативни последици. Освен риска от въвеждане на неместни видове с инвазивен „характер“, е важно да се обърне внимание на това, че при плантациите за бързо производство на дървесина традиционно се използват торове и химически вещества, при което се изменя значително микроклимата, наблюдава се замърсяване, засушаване и т.н. Трябва да се разгледа и възможността вместо чужди инвазивни видове, да се допускат такива, които имат и допълнителни ползи, както за биоразнообразието, така и за хората. Например медоносните типове дървета от местния видос състав.

WWF Дунавско –
Карпатска програма
България
Бул. "Цар Борис III" №19Б,
Ет. 4 и 5
Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

Дейност 1.1.3 – Може да доведе до сериозно увреждане на природни местообитания от Натура 2000. Изрично да не се позволява използването на дървесина от биомаса за енергийни нужди от територии попадащи в обхвата на защитените зони от Натура 2000.

Мярка 1.2.

Дейност 1.2.2 – Така използваната формулировка „Мобилизиране на повредената дървесина от засегнатите от природни бедствия горски територии“ е неясна и подвеждаща. Трябва да бъде детайлно пояснена, както относно природните бедствия, така и какво се разбира под мобилизиране.

Дейност 1.2.3 – **Категорично сме против предложеното „увеличаване на размера на ползването на дървесина в страната до 70 - 75 % от средния годишен прираст на горите в страната или до 8,5-10 млн. куб.м. стояща дървесна маса“.** Българските гори изпълняват редица екосистемни функции, които са в полза на обществото – противоерозионни, водорегулиращи, пречистване на въздуха и т.н. Подобно засилено ползване на дървесината ще възпрепятства осъществяването на изброените екосистемни функции, които са особено значими в условията на променящия се климат. Припомняме, че заради стресът от климатичните промени българските гори стават, както по уязвими на природни бедствия, така и съществува огромен риск с увеличаването на размера на ползването на дървесина за период от няколко години рязко да се влоши статуса на голяма част от българската гора. **Необходимата биомаса за постигане на целите за климат&енергетика може да дойде от неизползваните възможности от остатъчните продукти от земеделското стопанство на страната.**

Дейност 4.2.1 - точка едно създава предпоставки за отдаване на обществен ресурс в полза на частни интереси, което в условията на България би довело до засилване на корупционните практики и схеми за източване на държавни ресурс, какъвто за по-голяма част от българските гори. Точка две е необоснована.

Моля, при разглеждане на настоящото становище да вземете предвид и факта, че WWF не бе сред поканените да участват в предварителните обществени представяния и обсъждания на документа, което считаме за лоша практика.

Позиция по принцип:

В Националния план се цитира на много места т.нар. „разработка Потенциал на биомасата в Република България като възобновяем енергиен ресурс – настояща и перспективи за оползотворяването ѝ“. Не става ясно какъв точно тип е този документ, кой го е изготвил и защо предложеният Националния план за действие за енергия от биомаса 2018-2017 г. няма приложение в което да имаме достъп до тази разработка.

**WWF Дунавско –
Карпатска програма
България**
Бул. "Цар Борис III" №19Б,
Ет. 4 и 5
Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

В предложения план, няма достатъчно анализи за това колко милиона кубични метра дървесина могат да бъдат спестени, ако потребителите на дърва за огрев използват друг тип по-модерни и по-ефективни печки за отопление. Такъв анализ ни е необходим не само в аспектите на оползотворяването на биомасата като енергиен ресурс, но също и за силно видимия наболял проблем сред обществото със замърсяването на въздуха и здравните аспекти в тази област. Призоваваме да се разгледа и този проблем, защото дървата за огрев са третият причинител на замърсяването на въздуха след изкопаемите горива и транспорта. Това въобще не е за подценяване, тъй като срещу България има наказателна процедура в напреднала фаза.

Липсва анализ и предложена мярка дали, ако се осигури схема за инвестиране за смяна на горивната база, просто с по-енергийно ефективна, няма да има сериозно намаляване на нуждите от дървесина за огрев и дали тогава предложението за увеличаване на добива да не отпадне, или просто няма друга скрита цел.

На разположение сме за среща и допълнителни разяснения по предложените от нас коментари и допълнения.

За информация и контакти:

Георги Стефанов, Ръководител програма "Климатични промени и Зелена икономика", WWF България, GSM +359 889 517976, E-mail: gstefanov@wwfdcp.bg

Нели Дончева, Ръководител програма „Гори“, WWF България, GSM +359 885 511 014, E-mail: ndoncheva@wwfdcp.bg

С уважение:

Веселина Кавръкова,

Програмен ръководител WWF – България

